

تعیین شاخص‌های ورودی و فرآیند در ارزیابی واحدهای تحقیقاتی

مجری: دکتر پرویز اولیاء

گروه: پژوهش

سال شروع: ۱۳۹۱

سال پایان: ۱۳۹۳

چکیده

مقدمه

نظام تحقیقاتی هر کشور، نقش بسیار مهمی در پیشرفت و توسعه آن کشور دارد. به طوری که شاخص‌های مربوطه، از جمله اقتصاد دانش‌بنیان و نظام ملی نوآوری آن کشور، معیار مهمی در سنجش علمی آن کشور دارد. در این راستا تعیین شاخص‌های مهم ارزیابی و پایش کشور، می‌تواند نقش مهمی در تبیین برنامه‌ها و تعیین وضعیت کشوری و واحدهای تحقیقاتی داشته باشد. در این راستا، شاخص‌ها به گروه‌های درون داد، فرآیند، خروجی و اثرگذار تقسیم‌بندی می‌شوند. هدف از انجام این مطالعه، تعیین شاخص‌های ورودی و فرآیند در حوزه تحقیقات سلامت است.

روش‌شناسی

برای نیل به این هدف، بعد از انجام مطالعات اولیه، فهرستی از ویژگی‌های شاخص و شاخص‌ها استخراج گردید. سپس این فهرست به دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی و افراد صاحب‌نظر ارسال گردید. پس از دریافت نظرات و اعمال تغییرات، با حضور خبرگان و در طی دو جلسه، در یک جدول دو در دو، به صورت نمره دهی بر اساس ویژگی‌ها، به شاخص‌ها امتیاز داده شد. سپس شاخص‌ها بر اساس نمره کسب‌شده، درجه‌بندی اهمیت شدند.

یافته‌ها

نتایج نشان می‌دهد که در بین شاخص‌های درون داد کشوری ۴ شاخص درصد اعتبارات تحقیقاتی از تولید ناخالص ملی، درصد رشد تعداد محققان، درصد اعتبارات تحقیقاتی و تعداد محققان در یک میلیون نفر جمعیت، با اهمیت‌ترین شاخص‌ها از نظر صاحب‌نظران است. در بحث شاخص‌های فرآیند، مشخص شده است که از نظر صاحب‌نظران، توجه به اجرای طرح‌های منطبق بر اولویت‌ها اهمیت ویژه‌ای دارد. به عبارت دیگر هدفمند بودن پژوهش باید در اولویت برنامه‌های فرآیند باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

در این راستا پیشنهاد می‌شود تا ترتیبی اتخاذ شود تا در واحد علم‌سنجی و ارزشیابی فرهنگستان علوم پزشکی این اطلاعات به صورت سالانه جمع‌آوری و سپس توسط صاحب‌نظران تجزیه و تحلیل شود. نتایج آن می‌تواند به عنوان ارائه راهکار توسط فرهنگستان به سیاست‌گذاران بالادستی منعکس شود.

کلیدواژه: تحقیقات، ارزیابی، شاخص، سلامت، علوم پزشکی.